

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.411.8.6.2024

Małgorzata Kaszuba
Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu
ul. Tulipanowa 38
86-302 Mały Rudnik

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

S/24/007 – Działalność gminnych ośrodków kultury w województwie kujawsko-pomorskim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu ¹ , ul. Tulipanowa 38, 86-302 Mały Rudnik.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Kaszuba, Dyrektor GOK/GOKiS ² , w całym kontrolowanym okresie.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań statutowych. 2. Prowadzenie gospodarki finansowo-majątkowej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Hanna Jesa, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/127/2024 z 20 września 2024 r. 2. Artur Gackowski, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/126/2024 z 20 września 2024 r.

(akta kontroli str. 1-4, 1028- 1040)

¹ Dalej „GOK/GOKiS” lub „GOK” lub „GOKiS” lub „instytucja kultury”

² Dalej: „Dyrektor”.

³ 12 grudzień 2024 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Zakres działalności prowadzonej przez GOK/GOKiS⁶ był zgodny z zadaniami określonym w statutach i obejmował w głównej mierze aktywności kulturalne i artystyczne. Realizowano również, lecz w mniejszym wymiarze, działalność sportową. Pomimo przeniesienia funkcjonowania ośrodka, do tymczasowej siedziby na czas budowy nowej siedziby instytucji kultury, nie ograniczono zakresu świadczonych usług. W programach funkcjonowania GOK/GOKiS oraz corocznych planach wydarzeń kulturalnych, określano działania i cele, jednak nie wskazywano dla nich mierników, co NIK uznała za działanie nierzetelne.

Dyrektor corocznie przygotowywała i terminowo przekazywała do Gminy projekt planu finansowego na kolejny rok budżetowy, a także planowo rozliczała dotacje podmiotowe i celowe. Niemniej w prowadzeniu gospodarki finansowo – majątkowej jednostki kultury w okresie objętym kontrolą wystąpiły nieprawidłowości. Związane one były m.in. z:

- nierzetelnymi danymi zawartymi w sprawozdaniach finansowych,
- niepodejmowaniem czynności w celu wyegzekwowania należności głównej oraz nienaliczania i nieksięgowania należnych odsetek od nieterminowych wpłat,
- księgowaniem należności niezgodnie z obowiązującym Planem kont oraz ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷,
- księgowaniem odsetek od zobowiązań na koncie kosztów tj. niezgodnie z zasadą memoriału oraz obowiązującą w GOK/GOKiS Polityką Rachunkowości.
- nieprzestrzeganiem zasad opisywania, zatwierdzania i księgowania dokumentów określonych w Polityce Rachunkowości, Zakładowym Planie Kont oraz zasadzie memoriału,
- niewprowadzaniem do ksiąg rachunkowych dowodów w porządku chronologicznym i systematycznym oraz prowadzeniem ich nierzetelnie i nie na bieżąco,
- zamknięciem ksiąg rachunkowych po terminie,
- niezachowaniem ciągłości zapisów w zestawieniach obrotów i sald, na dzień ich zamknięcia z danymi na dzień otwarcia nowego roku,
- niewykonywaniem obowiązku terminowego regulowania zobowiązań,
- nieprowadzeniem ewidencji księgowej na kontach funduszy.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Do 3 marca 2022 r. gminną instytucją kultury był Gminny Ośrodek Kultury, („GOK”), od 4 marca 2022 r. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu („GOKiS”).

⁷ Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm. Dalej: „uor”

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

1. Realizacja zadań statutowych

1.1. Do 3 marca 2022 r. gminną instytucją kultury był Gminny Ośrodek Kultury w Małym Rudniku. Statut GOK został nadany uchwałą Rady Gminy Grudziądz nr XXVIII/159/2012 z 27 grudnia 2012 r.⁹ Od 4 marca 2022 r. uchwałą nr L/442/2022 Rady Gminy Grudziądz z dnia 24 lutego 2022 r. jednostka zmieniła nazwę na Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Małym Rudniku¹⁰ i otrzymała nowy statut. Oba wymienione Statuty zawierały wszystkie elementy wymagane art. 13 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹¹. NIK wskazuje jednak na stan problematyczny dotyczący zawarcia w obu statutach zadań związanych ze sportem i rekreacją¹².

(akta kontroli str. 5-14)

W latach 2020 – 2024 (I połowa), GOK i GOKiS realizowały zadania określone w statutach podejmując aktywności w zakresie działalności kulturalnej i sportowej w nim wskazane. Zrealizowano m.in.: spotkania choinkowo-noworoczne, spektakle słowno- muzyczne, spotkania dla seniorów, bale przebierańców, koncerty walentynkowe, konkursy własnego stroju na dzień dziecka, warsztaty dla dzieci, plenery rzeźbiarskie, zajęcia malarskie, konkursy plastyczne, zajęcia taneczne.

(akta kontroli str. 15-61)

1.2. W kontrolowanym okresie obowiązywały dwie umowy zawarte przez Wójta (w imieniu organizatora¹³), z dyrektorem gminnej instytucji kultury: z 2017 r.¹⁴ i 2024 r.¹⁵ Integralną częścią umów był Plan działalności GOK¹⁶ oraz Program funkcjonowania i rozwoju Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Małym Rudniku na lata 2024-2029 – oba opracowane przez dyrektora gminnej instytucji kultury.

Zarówno w Planie z 2017 r., Programie z 2024 r. i corocznych planach działalności, określono ofertę zajęć dla osób w każdym wieku (dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych i w podeszłym wieku). Określono planowane działania i cele¹⁷, jednak nie określono dla nich mierników, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Statuty instytucji kultury uprawniały także do prowadzenia działalności innej niż kulturalna, w tym do organizowania działalności gospodarczej: dzierżawy pomieszczenia na różne cele, realizacji imprez zleconych. Ośrodek mógł pozyskiwać dochody z: organizacji imprez zleconych przez inne instytucje, zakłady, osoby prawne

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia gminnej instytucji kultury o nazwie „Gminny Ośrodek Kultury w Małym Rudniku” i nadania jej statutu.

¹⁰ W sprawie zmiany nazwy instytucji kultury Gminny Ośrodek Kultury w Małym Rudniku oraz nadania jednostce nowego statutu. Dalej GOKiS”.

¹¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 87, dalej: „ustawa o działalności kulturalnej”.

¹² Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy o działalności kulturalnej działalność kulturalna stanowi podstawową działalność instytucji kultury utworzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Organizator mógł powierzyć instytucji kultury prowadzenia także innej działalności niż działalność kulturalna jako działalność poboczną, ujmując takie postanowienie w statucie, przy czym warunkiem jest aby działalność ta wspomagała realizację celów podstawowych instytucji kultury i nie kolidowała z realizacją celu podstawowego przez instytucję kultury Patrz: wyrok NSA z dnia 20 września 2023 r. o sygn. akt III OSK 2125/22.

¹³ W myśl art. 10 ust. 1 ustawy o działalności kulturalnej.

¹⁴ Z 7 czerwca.

¹⁵ Z 6 czerwca

¹⁶ Załącznik do umowy z 2017 r.

¹⁷ Np. rozwijać współpracę z innymi instytucjami i podmiotami, rozszerzyć ofertę kulturalną dostosowaną do potrzeb odbiorców kultury w każdym wieku; zwiększyć kadrę o specjalistów-instruktorów z zakresu upowszechniania kultury, promować działalność poza teren Ośrodka, do innych miejscowości, szczególnie w północnej części Gminy, wprowadzić więcej zajęć, warsztatów dla młodzieży.

i fizyczne, wynajmowania sali, wynajmowania boiska sportowego, wypożyczania sprzętu, usług reklamowych, innych usług związanych z działalnością statutową – statut z 2012 r.

Z kolei w statucie z 2022 r. umożliwiono jednostce m.in. wynajem obiektów, lokali, urządzeń, sprzętu sportowego i turystycznego. GOKiS mógł m.in. prowadzić działalność wydawniczą, fonograficzną i audiowizualną; prowadzić wypożyczalnię kostiumów, rekwizytów, sprzętu technicznego i rekreacyjnego. GOKiS mógł także prowadzić własną działalność gospodarczą w oparciu o odpowiednie przepisy prawa, z której dochód przeznacza na realizację celów statutowych.

(akta kontroli str. 15-58)

Corocznie Dyrektor Ośrodka opracowywała i przysyłała do Wójta „Plan wydarzeń kulturalnych” na poszczególne lata kontrolowanego okresu. Corocznie też opracowywała „Wykaz imprez zrealizowanych” za te lata.

Od 30 czerwca 2020 do grudnia 2023 r. w związku z przebudową siedziby GOK, działalność została przeniesiona do świetlicy w Białym Borze.

W 2020 r.¹⁸ zrealizowano 39 imprez, w tym m.in.: spotkanie choinkowo-noworoczne, bal przebierańców dla dzieci, spektakl słowno- muzyczny „Piosenki PRL”, gminny Dzień Kobiet, konkurs własnego stroju na dzień dziecka, wakacyjne zajęcia z muzyką, plener rzeźbiarski i zajęcia malarskie.

W 2021 r.¹⁹ zrealizowano 41 imprez, w tym m.in.: spotkanie z psychologiem dla kobiet, konkurs plastyczny dla przedszkolaków, spacer z ornitologiem, festyn letni w Szynychu, potańcówkę dla seniorów, zajęcia świetlicowe dla dzieci, plener rzeźbiarski, koncert piosenek patriotycznych, zajęcia dla dzieci — ozdoby świąteczne. W GOK działały koła: taneczne, wokalne, wokально-instrumentalne, plastyczne oraz zespół wokalny seniorów, w których uczestniczyło łącznie 68 osób. W organizowanych wydarzeniach wzięło udział szacunkowo około 4500 osób.

W 2022 r.²⁰ zorganizowano 27 imprez, w tym m.in.: warsztaty malowania na desce, Walentynki - konkurs foto online, konkurs plastyczny wiosna, piknik polsko-ukraiński, warsztaty kulinarne, Dzień Dziecka, wyjazd do Sejmu RP, pokaz muzyki etnicznej, piknik niepodległościowy, spektakl mikołajkowy, konkurs szopek.

W 2023 r.²¹ zrealizowano 30 imprez, w tym m.in.: warsztaty perkusyjne, warsztaty fotograficzne, koncert Walentynkowy, warsztaty ozdób wielkanocnych, gminny Konkurs recytatorski, piknik patriotyczny, warsztaty malarskie, mydlarskie i czekoladowe, wakacyjne zajęcia muzyczne, konkurs Szopek Bożonarodzeniowych, ozdoby świąteczne – warsztaty. Ponadto przez cały rok odbywały się zajęcia muzyczne i próby zespołu „Słoneczniki”, zajęcia kreatywne dla dzieci. Od września do końca roku organizowano zajęcia Nordic Walking i z j. angielskiego.

W I połowie 2024 r. odbyły się 32 wydarzenia m.in.: koncert dla podopiecznych szpitala, koncert poezji śpiewanej z okazji Dnia Kobiet, warsztaty rodzinne „Wielkanocne ozdoby”, występ kabaretu Jurki, konferencja dot. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, warsztaty Capoeira, konkurs plastyczny dla szkół podstawowych, gminne zawody sportowo-pożarnicze, dzień małego artysty.

(akta kontroli str. 15-61)

Informacje o zakresie działalności GOK i realizowanych przedsięwzięciach można było uzyskać na stronie internetowej²² i w mediach społecznościowych²³.

¹⁸ Od 14 stycznia do 30 grudnia.

¹⁹ Od 23 lutego do 21 grudnia.

²⁰ Od 17 stycznia do 18 grudnia.

²¹ Od 5 stycznia do 8 grudnia.

²² [Strona internetowa GOKiS.](#)

²³ [Strona GOKiS na Facebook.](#)

W GOKiS nie opracowano odrębnych procedur w zakresie wyboru podmiotów zewnętrznych do realizacji działań artystycznych. Zgodnie z art. 11 ust. 5, pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych²⁴, przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne, których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej. Dyrektor podała, że wybór tych podmiotów nie był jednak przypadkowy. Często program imprezy omawiano z pracownikami i wówczas rozpatrywano różne propozycje. W pierwszej kolejności brano pod uwagę grupę odbiorców, głównie ich wiek. Innych wykonawców angażowano dla dzieci i innych dla dorosłych. Bardzo ważnym elementem wyboru była cena za występ, porównywana zawsze do jakości. Starano się tak dobierać wykonawców, aby nie powtarzali się na imprezach, chyba, że bardzo spodobał się odbiorcom. Pracownicy GOKiS często bywali na imprezach kulturalnych organizowanych przez inne instytucje, co dawało możliwość bezpośredniego odbioru i oceny wykonawcy pod kątem działalności. Zdarzało się, że wykonawcy/artysty byli poleceni przez dyrektorów innych instytucji kultury. Wybór wykonawcy na daną imprezę zawsze poprzedzano negocjacją ceny, sprawdzaniem opinii i repertuaru (czy nie zawiera treści rasistowskich, wulgaryzmów itp.). Niektórzy artyści kontaktowali się z instytucją drogą e-mailową i przysyłali oferty za pośrednictwem agencji artystycznych. Te oferty były jednak najdroższe. Z wykonawcami, którzy nie mogli wystawić faktury, zawierano umowy cywilnoprawne.

(akta kontroli str. 64-77)

Badaniem objęto pięć przedsięwzięć (imprez), tj.:

1. Spektakl słowno muzyczny „Piosenki PRL'u” – 2 lutego 2020 w GOK aktorzy Teatru „Baj Pomorski” w Toruniu przedstawili program artystyczny, w którym wzięło udział 80 osób. Koszt 1 500 zł na podstawie umowy o dzieło.
2. Kino sferyczne – 10 lutego 2020 r. w szkole podstawowej w Mokrem zorganizowano pokaz kina sferycznego, podczas którego 180 uczniów oglądało trójwymiarową wizję kosmosu. Wyplacono 650 zł na podstawie faktury.
3. Pokaz muzyki etnicznej – 6 lipca 2022 r. w świetlicy w Białym Borze odbyły się zajęcia, na których 15 uczniów zaznajomiło się z instrumentami etnicznymi. Koszt 500 zł.
4. Gminny Dzień Kobiet 2023 – 12 marca 2023 r. w szkole podstawowej w Sztynwagu wystąpił kabaret „Moherowe berety” oraz zespół muzyczny. Udział wzięło 252 osoby. Na całkowity koszt imprezy – 12 591,86 zł, złożyły się wydatki na m.in.: występ kabaretu - 8 800²⁵ zł; oprawa muzyczna koncertu – 2 000²⁶ zł; obsługa hali sportowej - 408,46, wynajem podestu scenicznego - 1 000 zł; transport dla mieszkańców północnej części gminy - 383,40. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane przez podmiot zewnętrzny kwotą 5 000 zł.
5. Gminny Dzień Seniora 2023 – 19 października 2023 r. w szkole podstawowej w Mokrem zorganizowano występ kabaretu „Kałamasz”. Na całkowity koszt imprezy – 15 481,50 zł, złożyły się wydatki na m.in.: występ kabaretu - 10 500²⁷ zł, transport dla 50 osób z południowej części gminy - 1 080 zł, wynajęcie podestu – 1 000 zł, obsługa medyczna – 875 zł.

Wszystkie powyższe przedsięwzięcia służyły realizacji Planu działalności z 2017 r. Wydatkowanie środków następowało na podstawie umów lub faktur.

(akta kontroli str. 79-125)

²⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320.

²⁵ Na podstawie umowy na wykonanie programu artystycznego z 12 stycznia 2023 r.

²⁶ Na podstawie umowy o dzieło z 10 marca 2023 r.

²⁷ Dla czterech członków kabaretu.

Dyrektor GOKiS podała, że wśród czynników, które negatywnie wpływają na zakres i efektywność prowadzonej działalności kulturalnej należy wymienić: a) wysokie ceny usług artystycznych tj. gaże wykonawców wg. zasady im bardziej rozpoznawalny artysta tym droższy, b) prowadzenie działalności w latach 2020-2023, w siedzibie tymczasowej nie sprzyjało rozwojowi działalności ze względu chociażby na brak pomieszczeń w świetlicy wiejskiej; c) brak osób chętnych do pracy w kulturze m.in. ze względu na pracę w weekendy i święta.

(akta kontroli str. 64-77)

1.3. Dyrektor GOKiS podała, że realizacja zadań programowych GOKiS nie była zlecana podmiotom zewnętrznym i nie były w tym celu zawierane umowy.

(akta kontroli str. 15-58)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie określono mierników w opracowanych: Planie działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Małym Rudniku z 2017 r., Programie funkcjonowania i rozwoju Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Małym Rudniku na lata 2024-2029 oraz corocznych planach działalności GOK. W dokumentach określono działania i cele, jednak nie określono dla nich mierników. Zgodnie ze standardem kontroli zarządczej B.6 zawartym w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych²⁸, cele i zadania należy określać jasno i w co najmniej rocznej perspektywie. Ich wykonanie należy monitorować za pomocą wyznaczonych mierników.

(akta kontroli str.15-58)

Dyrektor GOKiS wyjaśniła, że w tej specyficznej działalności trudno jest określić wspomniane mierniki. Jednym z bardziej znaczących mierników jest tu liczba osób biorąca udział w każdym organizowanym wydarzeniu. Liczbę uczestników określano na podstawie list obecności na warsztatach i zajęciach cyklicznych, podczas imprez na Sali widowiskowej liczono odbiorców. Uczestników imprez plenerowych określano szacunkowo (mierniki ilościowe). Jeśli chodzi o mierniki jakościowe, Dyrektor GOKiS wskazała, że rozmawiała z odbiorcami bezpośrednio po wydarzeniach kulturalnych, pytając o wrażenia i oczekiwania na przyszłość. Po każdym wydarzeniu kulturalnym pisała sprawozdanie, w którym zapisywała datę i tytuł wydarzenia, opisując program, liczbę uczestników oraz uwagi dotyczące tego co można w przyszłości poprawić, zmienić. Zadeklarowała, że w kolejnym planie działalności GOKiS z pewnością zostaną określone mierniki realizacji zaplanowanych celów i działań.

(akta kontroli str. 67-77)

OCENA CZĄSTKOWA

Zakres działalności prowadzonej przez GOK był zgodny z zadaniami określonymi w statutach i obejmował w głównej mierze aktywności kulturalne i artystyczne. Realizowano również, lecz w mniejszym wymiarze działalność sportową. Pomimo przeniesienia funkcjonowania ośrodka, do tymczasowej siedziby na czas budowy nowej siedziby instytucji kultury, nie ograniczono zakresu świadczonych usług. W programach funkcjonowania GOK/GOKiS oraz corocznych planach wydarzeń kulturalnych, określono planowane działania i cele, jednak nie określono dla nich mierników, co NIK uznała za działanie nierzetelne.

OBSZAR

2. Prowadzenie gospodarki finansowo-majątkowej.

Opis stanu
faktycznego

2.1 Dane przedstawione przez GOK/GOKiS w złożonych do Gminy sprawozdaniach za lata 2020-2024 (I półrocze) przedstawiały się następująco:

²⁸ Dz. Urz. MF z 2009 r. poz. 84.

źródłami przychodów instytucji kultury były dotacje podmiotowe²⁹, dotacje celowe³⁰ oraz dochody własne³¹ m.in. wpłaty za zajęcia taneczne, wynajem sceny mobilnej i boiska.

Coroczne koszty jednostki kształtowały się w przybliżeniu na poziomie otrzymanych przychodów i dotyczyły m.in. wydatków na: wynagrodzenia osobowe³², bezosobowe³³, pochodne od wynagrodzeń³⁴ oraz zakup towarów i usług³⁵. GOK/GOKiS w wyniku swojej działalności wygenerował stratę za rok 2020 w wysokości 222,5 tys. zł. za 2022 r. 35,1 tys. zł. oraz za 2023 r. 48,1 tys. zł. Jedynie za rok 2021 r. uzyskał dodatni wynik finansowy w wysokości: 64,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 570-617, 641-750, 849-850)

2.2 Dyrektor GOK/GOKiS corocznie przygotowywał i terminowo przekazywał do Gminy projekt planu finansowego na kolejny rok budżetowy, w którym przedstawiał program działalności wraz z prognozą wydatków w oparciu o:

- wielkość kosztów stałych planowanej działalności statutowej;
- wysokość kosztów przygotowania nowych i kontynuowanych przedsięwzięć;
- przewidywane wykonanie planu roku poprzedzającego planowany oraz przychody własne instytucji.

Gmina zamieszczała wysokość dotacji podmiotowej w projekcie budżetu Gminy, a następnie w jej budżecie³⁶.

Dyrektor GOK samodzielnie gospodarował przydzieloną częścią mienia oraz prowadził samodzielną gospodarkę finansową w ramach posiadanych środków zgodnie z przekazanymi przez Wójta uprawnieniami do dokonywania przeniesień planowanych wydatków w planie finansowym za wyjątkiem wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 661-710)

2.3 Podstawową formą finansowania działalności GOK była dotacja podmiotowa przekazywana przez Gminę na dany rok kalendarzowy. W okresie objętym kontrolą dotacja podmiotowa została zwiększona o kwotę 13,6 tys. zł w roku 2021 w związku z koniecznością zatrudnienia pracownika biurowego.

Dodatkowo GOK 8 lipca 2021 r. zawarł umowę³⁷ z Narodowym Centrum Kultury dotyczącą dofinansowania zadań w ramach programu – Infrastruktura domów kultury ze środków finansowych Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji i Kultury. W ramach tej umowy zostało sfinansowane zadanie pn. „Objazdowy GOK” w wysokości 104 tys. zł, co stanowiło

²⁹ rok 2020 - dotacja podmiotowa 509,3 tys. zł rok 2021 - dotacja podmiotowa 453,6 tys. zł
rok 2022 - dotacja podmiotowa 780 tys. zł rok 2023 - dotacja podmiotowa 825 tys. zł rok 2024 (I półrocze) - dotacja podmiotowa 572 tys. zł.

³⁰ rok 2021- 104 tys. zł z Narodowego Centrum Kultury, 51 tys. zł z Urzędu Gminy w Grudziądzu

³¹ 2020 r. – 10,9 tys. zł, 2021 r. – 5,8 tys. zł, 2022 r. – 9 tys. zł, 2023 r. – 28,5 tys. zł, 2024 r. (I półrocze) – 2,7 tys. zł.

³² 2020 r. – 324,8 tys. zł, 2021 r. – 335,3 tys. zł, 2022 r. – 303,4 tys. zł, 2023 r. – 430,4 tys. zł, 2024 r. (I półrocze) – 271,5 tys. zł.

³³ 2020 r. – 33,8 tys. zł, 2021 r. – 31,3 tys. zł, 2022 r. – 48,6 tys. zł, 2023 r. – 75,7 tys. zł, 2024 r. (I półrocze) – 47,9 tys. zł.

³⁴ 2020 r. – 45,1 tys. zł, 2021 r. – 51,7 tys. zł, 2022 r. – 69,7 tys. zł, 2023 r. – 93,5 tys. zł, 2024 r. (I półrocze) – 65,1 tys. zł.

³⁵ 2020 r. – 102,1 tys. zł, 2021 r. – 76,6 tys. zł, 2022 r. – 337 tys. zł, 2023 r. – 236,4 tys. zł, 2024 r. (I półrocze) – 118,8 tys. zł.

³⁶ Uchwała nr XVII/160/2019 z dnia 19.12.2019 r., Uchwała nr XXV/219/2020 z dnia 25.06.2020 r., Uchwała nr XXII/269/2021 z dnia 28.01.2021 r., Uchwała nr XLI/349/2021 z dnia 30.09.2021 r., Uchwała nr XLVI/412/2021 z dnia 16.12.2021 r., Uchwała nr XLVI/414/2021 z dnia 16.12.2021 r., Uchwała nr LVI/477/2022 z dnia 26.05.2022 r., Uchwała nr LVII/491/2022 z dnia 30.06.2022 r., Uchwała nr LIX/514/2022 z dnia 28.09.2022 r., Uchwała nr LX/524/2022 z dnia 18.10.2022 r., Uchwała nr LXIII/546/2022 z dnia 15.12.2022 r., Uchwała nr LXVII/571/2023 z dnia 29.03.2023 r., Uchwała nr LXX/597/2023 z dnia 29.06.2023 r., Uchwała nr LXXIII/608/2023 z dnia 28.09.2023 r., Uchwała nr LXXIV/617/2023 z dnia 26.10.2023 r.

³⁷ Nr 02699/21/FPK/NCK.

66,43 % kosztu całkowitego. W związku z tym Gmina udzieliła dotacji celowej w wysokości 51 tys. zł z przeznaczeniem na wkład własny do ww. projektu³⁸. Umowa zawierała elementy wymagane art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych³⁹. Rozliczenie dotacji nastąpiło zgodnie z zawartą umową oraz wewnętrznymi zasadami udzielania dotacji celowych określonymi w Zarządzeniu Nr 12/2014 Wójta Gminy Grudziądz z dnia 31 marca 2014 roku w sprawie wprowadzenia zasad i trybu przyznawania, przekazywania i rozliczania dotacji z budżetu gminy dla instytucji kultury.

Dyrektor GOK/GOKiS w latach 2020 – 2024 (I półrocze) rozliczał udzielone dotacje przedkładając Gminie następujące sprawozdania kwartalne:

- Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, sprawozdania za I półrocze danego roku z wykonania wydatków oraz roczne bilans, rachunek zysków i strat, a także sprawozdanie opisowe z wykonania planu finansowego za dany rok.

Powyższa dokumentacja w okresie objętym kontrolą była przygotowywana przez GOK/GOKiS w sposób nierzetelny, ponieważ

- sprawozdanie finansowe (bilans) za 2023 r. zostało złożone w Gminie z aktywami powiększonymi o wartość 10 722,4 tys. zł nowo wybudowanego budynku GOKiS, który znajdował się w zasobach i na stanie środków trwałych Urzędu Gminy, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

- w aktywach sprawozdań finansowych - stan środków trwałych, GOK/GOKiS za lata 2020-2023 zawarto dane niezgodne ze stanem faktycznym tj. jednostka kultury ujmowała w sprawozdaniach finansowych poprzedni budynek GOK o wartości początkowej 572,9 tys. zł oraz Kocioł KW-GR1209,OM o wartości 14,8 tys. zł, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

- w sprawozdaniach opisowych z wykonania planu finansowego, sprawozdaniach RB-N za IV kwartał danego roku oraz w danych wykazanych w bilansach za lata 2020 - 2023 r. instytucja kultury zamieściła różne informacje o wysokościach należności, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;

- GOK/GOKiS w latach 2022-2024 nie podejmował czynności w celu wyegzekwowania należności głównej wykazywanej w księgach rachunkowych i Sprawozdaniach RB-N oraz nie naliczał należnych odsetek od nieterminowych wpłat, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 570-750, 1006)

2.4 W latach 2020-2024 (I półrocze) w GOK/GOKiS obowiązywały następujące regulacje wewnętrzne związane z zasadami prowadzenia rachunkowości oraz udzielaniem zamówień publicznych:

- Polityka rachunkowości GOK w Małym Rudniku obowiązująca od 1 stycznia 2018 r. wraz z zakładowym planem kont stanowiącym załącznik do polityki,
- Regulamin udzielania zamówień, których wartość nie przekraczała wyrażonej w złotych równowartości kwoty 130 tys. zł wprowadzony Zarządzeniem nr 3 z dnia 2 lutego 2021 r. Dyrektora GOK.

Na podstawie ww. Regulaminu dnia 6 lipca 2021 r. przesłano zapytanie ofertowe dotyczące zakupu zestawu nagłośnieniowego do pięciu podmiotów zewnętrznych.

³⁸ Umowa zawarta w dniu 1 lipca 2021 r.

³⁹ Dz.U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm. Dalej: „ufp”

Stosowne zapytanie opublikowano na stronie BIP GOK⁴⁰. Otrzymano dwie oferty, z których wybrano ofertę korzystniejszą cenowo i z tym podmiotem zawarto umowę.

(akta kontroli str. 128-136, 168-195, 773-786)

Zamówienia dotyczące jednego rodzaju zakupu do 2 tys. zł netto oraz zamówienia, których przedmiotem była dostawa materiałów biurowych oraz eksploatacyjnych nie wymagały stosowania procedur określonych w regulaminie. Pozostałe zweryfikowane podczas kontroli zamówienia odbywały się zgodnie z trybem zakupu do 30 tys. zł.

(akta kontroli str. 787-848)

W okresie objętym kontrolą losowo zweryfikowano dokumentację księgową ustając m.in., że wydatki dokonywane były zgodnie z ich charakterem oraz z podpisanymi umowami z dostawcami, jednak wystąpiły przypadki, w których:

- w roku 2022, w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. dowody księgowe nie zostały wprowadzone do ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami opisanymi w uor, tj. nie dopełniono obowiązku zapisów zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w okresie od maja do grudnia 2022 r. nie dopełniono obowiązku wpisywania dat księgowania, nr-u dowodu w kolorze zielonym bądź czerwonym, zgodnie pkt. 13 Polityki Rachunkowości obowiązującej w GOK/GOKiS, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w okresie 2021-2022 opisy faktur, dokonywane były niezgodnie z punktem 10 obowiązującej w GOK/GOKiS Polityce Rachunkowości - Ogólne zasady prowadzenia rachunkowości, który określa, że (...) Dowody księgowe takie jak faktury, rachunki opisuje Dyrektor GOK. W opisie zamieszczano informacje o celowości dokonanego wydatku oraz przeznaczeniu. W przedmiotowym przypadku pracownik Główna księgowa dokonywała ww. opisu dokumentu, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w wyciągach bankowych od numeru 067/2022 do 163/2022 jako dokumencie księgowym nie zamieszczano pieczętki tabelarycznej z zasadami określonymi w pkt-cie 13 Polityki Rachunkowości, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w FV Nr 2/MORIW/10/2022 z dnia 04.10.2022 r. nie dopełniono żadnego zapisu wynikającego z pkt-u 10 i 13 Polityki Rachunkowości, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w latach 2023-2024 (maj) nie dokonano aktualizacji Polityki Rachunkowości dostosowującej stosowane przez księgową metody wydruków dokumentów PK z obowiązującego w jednostce kultury systemu księgowego Vulcan potwierdzające księgowania dokumentów (FV, Wyciągi bankowe), co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w okresie 2022-2024 na koncie 221 księgowano należności z tytułu dochodów budżetowych, pomimo braku tego konta w planie kont jednostki jako załączniku do obowiązującej w GOK Polityce Rachunkowości, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w latach 2021 do 2023 w zestawieniach obrotów i sald nie zachowano ciągłości zapisów, tym samym wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów konta i pasywów nie były tożsame z danymi w otwartych na następny

⁴⁰ [Zapytania ofertowe GOKiS.](#)

rok obrotowy księgach rachunkowych, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,

- księgi rachunkowe GOK/GOKiS za okresy od 2020 do 2023 zostały zamknięte po terminie tj. niezgodnie z art. 12 ust. 4 uor, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,

- na koniec roku obrotowego objętego kontrolą, nie wydrukowano ani nie przeniesiono treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych, co było niezgodne z art. 13 ust. 6 uor, szerzej na ten temat opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,

- w latach 2020 do 2022 w GOK/GOKiS nie dopełniono obowiązku wydruku zestawień obrotów i sald zgodnie z art. 18 ust. 1 i 2 uor oraz obowiązku wynikającego z art. 24 ust. 5 pkt. 2 uor w latach 2020 -2023, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,

- GOK/GOKiS w okresie objętym kontrolą nie wykonywał obowiązku terminowego regulowania zobowiązań skutkiem czego były naliczane odsetki od nieterminowych płatności faktur. Naliczone odsetki księgowano na koncie 402-80/201, tj. niezgodnie z zasadą memoriału oraz obowiązującą w GOK/GOKiS Polityką rachunkowości, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 196-533, 827, 858-1006)

2.5 Wynajem nieruchomości/ruchomości GOK/GOKiS odbywał się na podstawie umowy zawieranej pomiędzy Dyrektorem a osobą wynajmującą. Ceny za wynajem zostały zawarte w cenniku, wprowadzonym 15 kwietnia 2015 r. Zarządzeniem Dyrektora Nr 5/2015.

Pomieszczenia GOK były też udostępniane bezpłatnie na podstawie Regulaminu wynajmu i wypożyczenia Sali, który został wprowadzony 15 kwietnia 2015 r. Zarządzeniem Dyrektora Nr 6/2015. Ze względu na brak świetlic wiejskich w miejscowościach: Mały Rudnik, Ruda, Sztynwag i Pieńki Królewskie spotkania okolicznościowe, zebrania wiejskie były realizowane w budynku instytucji kultury.

W okresie od czerwca 2020 roku do grudnia 2023 roku, siedziba GOKiS w Małym Rudniku była remontowana i rozbudowywana. Dyrektor nie dysponowała pomieszczeniami, które można było w tym czasie wynajmować lub używać. Budowa nowego budynku finansowana była ze środków EFRR i zgodnie z dokumentacją aplikacyjną, ze względu na charakter inwestycji, projekt został zaliczony do inwestycji nie generujących dochodu. W związku z tym miejsce to nie było odpłatnie wynajmowane tylko udostępniane nieodpłatnie wszystkim użytkownikom.

(akta kontroli str.145-149, 851-853)

W okresie objętym kontrolą GOK/GOKiS na podstawie zawieranych umów wynajmował zarówno bezpłatnie, na prośbę sołtysów, jak i płatnie scenę mobilną oraz boisko do piłki nożnej. Boisko to jednak nie było pełnowymiarowe i służyło jedynie dzieciom i młodzieży. Z najmu za udostępnienie składników majątku osiągnięto następujące przychody: za rok 2020 w wysokości 1,9 tys. zł. za 2021 r. 2,8 tys. zł, za 2022 r. 6,3 tys. zł, za 2023 r. 9,7 tys. zł. oraz w 2024 r. 1,5 tys. zł.

Nieodpłatnie z Sali widowiskowej, kuchni i urządzeń kuchennych instytucji kultury w celu zorganizowania spotkań lub zebrań korzystały Ochotnicza Straż Pożarna Ruda, mieszkańcy gminy Grudziądz, Członkowie Stowarzyszenia Razem SMR i Stowarzyszenia Seniorów Gminy. Spotkania te nie odbywały się regularnie nie były ewidencjonowane i trwały najczęściej do dwóch godzin.

W czasie remontu i rozbudowy budynku GOKu, siedzibą Instytucji było jedno pomieszczenie biurowe w świetlicy wiejskiej w Białym Borze, nie było tam pomieszczeń magazynowych do składowania sprzętu, podobnie jak w pozostałych świetlicach na terenie gminy Grudziądz. GOKiS do września 2022 r. wynajmował jedno pomieszczenie magazynowe w Grudziądzu w celu przechowywania wyposażenia ruchomego tj. wyposażenie kuchni (lodówki, chłodziarki) krzesła, pozostałe stoły, elementy dekoracji.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki umorzeń należności z tytułu czynszu lub innych opłat.

(akta kontroli str.140-167, 851-854)

16 sierpnia 2023 r. w GOKiS została przeprowadzona inwentaryzacja okresowa, która potwierdziła na stanie środków trwałych budynek GOK o wartości początkowej 572,9 tys. zł. oraz kocioł KW-GR1209,OM o wartości 14,8 tys. zł. Było to niezgodne ze stanem faktycznym, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

14 czerwca 2024 r. do ksiąg rachunkowych pod nr poz. 354 wprowadzono likwidację środka trwałego pn. Kocioł KW-GR1209,OM o wartości 14,8 tys. zł. bez odpowiednich dowodów potwierdzających podstawę dokonania powyższej likwidacji, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.534-561, 567-569)

2.6 GOKiS 5 czerwca 2024 r. podpisał z Gminą Grudziądz umowę użyczenia, w której określono, że użyczający oddał w bezpłatne używanie część budynku o powierzchni użytkowej 970,29 m² w którym będzie prowadził działalność określoną w Statucie i ponosić będzie wszelkie koszty utrzymania związane z jego eksploatacją.

(akta kontroli str.565-566)

29 stycznia 2024 r. dla budynku GOKiS założono w Gminie Cyfrową Książkę Obiektu Budowlanego⁴¹, zawierającą elementy określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z 15 grudnia 2022 r. w sprawie w sprawie książki obiektu budowlanego oraz systemu Cyfrowa Książka Obiektu Budowlanego⁴², w której ujęto przeglądy techniczne budynku.

(akta kontroli str. 1041-1050)

Podczas oględzin NIK 16 października 2024 r. ustalono, że w obiekcie hali nie zastosowano urządzeń do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, czy też rozwiązań dla osób niewidomych i słabowidzących (w szczególności informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, pozwalających na zlokalizowanie np. toalety, windy), co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.1007-1027)

2.7 GOK/GOKiS utworzył w planie kont stanowiącym załącznik do polityki rachunkowości fundusz instytucji kultury - konto 800 i fundusz rezerowy – konto 802 jednak nie prowadził ewidencji księgowej na kontach tych funduszy zgodnie z zasadami określonymi w art. 29 ust. 2 i 3 ustawy o działalności kulturalnej, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.179-195)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

⁴¹ CKOB/KPM/2024/726

⁴² Dz.U. z 2022 r. poz. 2778.

1. 29 grudnia 2023 r. do ksiąg rachunkowych pod nr poz. 551 błędnie wprowadzono na konto 011 środek trwały pn. nowy budynek GOKiS o wartości 10 722,4 tys. zł, ponieważ znajdował się on w zasobach i na stanie środków trwałych Urzędu Gminy. Konsekwencją błędnego ujęcia w księgach rachunkowych zwiększonych aktywów były sporządzenie za rok 2023 nierzetelnego sprawozdania finansowego, które zawierało nieprawdziwe dane ukazujące sytuację majątkową i finansową jednostki.

(akta kontroli str. 285-286,570-575)

Dyrektor wyjaśniła, że dokument OT dotyczący przyjęcia na stan nowego budynku o wartości 10 722,4 tys. zł GOKiS otrzymał z Urzędu Gminy Grudziądz. Informacja na temat wartości budynku była potrzebna do ubezpieczenia budynku. Po przyjęciu dokumentu, księgowa przyjęła jego wartość na konto 011 jako środek trwały. Błąd ten wystąpił w drodze nienależytego wyjaśnienia sytuacji.

(akta kontroli str. 760)

2. W aktywach sprawozdań finansowych - bilansach za lata 2020-2023 GOK/GOKiS przedstawiał niezgodną ze stanem faktycznym wartość środków trwałych tj. ujmował wartość poprzedniego budynku GOK o wartości początkowej 572,9 tys. zł oraz Kotła grzewczego KW-GR1209,OM o wartości 14,8 tys. zł. Środki te powinny zostać zdjęte z ewidencji środków trwałych w roku 2020 w momencie zakończenia robót rozbiórkowych na inwestycji. W związku z tym Sprawozdania finansowe za ww. lata zawierały nierzetelne dane ukazujące sytuację majątkową i finansową jednostki.

(akta kontroli str. 562-564, 570-617)

Dyrektor wyjaśniła, że w aktywach sprawozdań finansowych za lata 2020-2023 przedstawiane były dwie wartości: a) budynek GOK o wartości 572,9 tys. zł, b) kocioł KW-GR1209 OM o wartości 14,8 tys. zł, ponieważ nie uzyskano pełnej dokumentacji, na podstawie której można byłoby dokonać likwidacji wymienionych środków trwałych. Budynek razem z kotłem został przekazany wykonawcy w momencie rozpoczęcia prac budowlanych w roku 2020 jako plac budowy.

(akta kontroli str.857)

3. W sprawozdaniach opisowych za lata 2020 - 2023 r. z wykonania planu finansowego, sprawozdaniach RB-N za IV kwartał danego roku oraz danych wykazanych w bilansach instytucja kultury zamieszczała różne informacje o wysokościach należności:

- za 2023 r. różnica pomiędzy należnościami wynikającymi z zatwierdzonego opisowego wykonania Planu Finansowego GOKiS i sprawozdania RB-N (9.082,62) a kwotą wykazaną w bilansie (9.202,62) wynosiła 120,00 zł,
- za 2022 r. różnica pomiędzy należnościami wynikającymi z zatwierdzonego opisowego wykonania Planu Finansowego GOKiS i sprawozdania RB-N (20.230,06) a kwotą wykazaną w bilansie (28.230,06) wynosiła 8 000,00 zł,
- za 2021 r. w opisowym wykonaniu Planu Finansowego GOKiS ujęto kwotę 3.275,67 zł. w bilansie wykazano 2.837,49 zł, natomiast w sprawozdaniu RB-N za IV kwartał wpisano kwotę 1.466,22 zł,
- za 2020 r. różnica pomiędzy należnościami wynikającymi z zatwierdzonego opisowego wykonania Planu Finansowego GOKiS i sprawozdania RB-N (1.138,18) a kwotą wykazaną w bilansie (438,18) wynosiła 700,00 zł.

(akta kontroli str. 570-640, 711-750)

Dyrektor wyjaśniła, że powstałe różnice były skutkiem omyłkowego wpisania kwot a także skutkiem nieuwagi księgowej i dyrektora.

Podczas kontroli NIK zobowiązano się zweryfikować wszystkie należności z poprzednich lat i prawidłowo je zaewidencjonować w księgach rachunkowych, aby sprawozdania za rok 2024 zostały sporządzone w sposób prawidłowy i zgodny ze stanem faktycznym.

(akta kontroli str. 570-640, 711-750)

4. GOK/GOKiS w latach 2022-2024 nie podejmował czynności w celu wyegzekwowania należności głównej wykazywanej w księgach rachunkowych i Sprawozdaniach RB-N oraz nie naliczał należnych odsetek od nieterminowych wpłat m.in za zużyte media podczas realizacji inwestycji.

Do naliczania i ewidencjonowania odsetek od nieterminowych płatności nie później niż na koniec każdego kwartału zobowiązywały jednostkę przepisy art. 40 ust. 2 pkt 3 ufp. W księgach rachunkowych odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, powinno ujmować się w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału. Wynika to z § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴³. Jednostka zobowiązana była więc do naliczania i ewidencjonowania w księgach rachunkowych odsetek od niewpłaconych w terminie należności w momencie ich zapłaty, a w przypadku braku zapłaty - nie rzadziej niż na koniec kwartału. Ponadto, stosownie do art. 42 ust. 5 ufp jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

(akta kontroli str. 258-265, 570-640)

Dyrektor wyjaśniła, że w okresie objętym kontrolą odsetki od należności nie były naliczane. W celu uzyskania zapłaty Dyrektor oraz główna księgowa wykonały kilka telefonów do obu wykonawców. To jednak nie poskutkowało.

W trakcie kontroli NIK podjęto czynności⁴⁴ w celu wyegzekwowania tych opłat.

(akta kontroli str. 763, 768-769)

5. Analiza dziennika obrotów z roku 2022 wykazała, że dowody księgowe z okresu styczeń – 21 czerwca 2022 (poz. Lp. 209 w dzienniku) wprowadzano 26 lipca 2022 r., a dowody od poz. Lp. 210 z 24 czerwca 2022 r. wprowadzano 23 stycznia 2023 r. W związku z tym dowody księgowe nie zostały wprowadzone do ksiąg rachunkowych zgodnie z zasadami opisanymi w art. 4 ust. 3 pkt 2 uor, zgodnie z którym rachunkowość jednostki obejmuje prowadzenie, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym. Nie dopełniono również zasad określonych w art. 24 ust. 1-4 uor, zgodnie z którymi księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco, księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty, księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłądność

⁴³ Dz.U. z 2020 r. poz. 342.

⁴⁴ Upomnienie z 30 października 2024 r. o zaległości wraz z naliczonymi odsetkami wysłane do drugiego wykonawcy.

działania stosowanych procedur obliczeniowych, księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, jeżeli umożliwiają stwierdzenie poprawności dokonanych w nich zapisów, stanów (sald) oraz działania stosowanych procedur obliczeniowych⁴⁵.

(akta kontroli str. 858-1005)

Dyrektor wyjaśniła, że zapisy nie zostały prawidłowo dokonane w porządku chronologicznym w związku z chorobą Głównej księgowej w obecnym czasie oraz chorobą Pani dyrektor GOKiS, która również była długo nieobecna w 2022 roku. Wprowadzano dane w miarę możliwości i wiedzy w 2023 roku na bieżąco, na podstawie dokumentów źródłowych znajdujących się w GOKiS.

(akta kontroli str. 760)

6. W wyciągach bankowych od numeru 067/2022 do 163/2022 jako dokumencie księgowym nie zamieszczano pieczętki tabelarycznej, w fakturach i rachunkach w okresie od maja do grudnia 2022 r. nie dopełniono obowiązku wpisywania dat księgowania, numeru dowodu w kolorze zielonym bądź czerwonym, co było niezgodne z punktem 13 Polityki Rachunkowości obowiązującej w GOK/GOKiS, zgodnie z którym na dokumentach księgowych zamieszcza się pieczętkę tabelaryczną, w której wpisuje się datę księgowania, nr dowodu w księdze głównej oraz ręczną dekretację i podpis osoby za nią odpowiedzialnej. Dekret wskazuje tylko konta z Zakładowego Planu Kont bez wskazania rozdziału i paragrafu. Na dowodach księgowych wpisuje się w kolorze zielonym lub czerwonym numer dowodu księgowego zgodny z zapisem w dzienniku głównym.

(akta kontroli str. 168-195, 399-470)

Dyrektor wyjaśniła, że w maju 2022 roku zakończyła pracę jedna księgowa, a pracę rozpoczęła kolejna. Osoba ta nie miała możliwości uczenia się od poprzedniej, ich okres zatrudnienia nie zazębiał się. W dodatku w maju 2022 r. Dyrektor GOK ciężko zachorowała czego konsekwencją było długie leczenie i zwolnienie lekarskie. Podczas nieobecności od sierpnia do grudnia 2022 roku, funkcję pełniła osoba zatrudniona wcześniej na stanowisku informatyka. Te nagłe zmiany spowodowały, że powstały wspomniane błędy. Jednak dołożymy wszelkich starań, aby po kontroli przestrzegać zapisów Polityki Rachunkowości, którą zaktualizujemy.

(akta kontroli str. 760)

7. W przypadku FV Nr 2/MORIW/10/2022 z 4 października 2022 r. oprócz niedopełnienia obowiązku wynikającego z pkt-u 13 Polityki Rachunkowości tj. niewpisania daty księgowania, nr-u dowodu w kolorze zielonym bądź czerwonym dodatkowo nie dopełniono obowiązku wynikającego z punktu 10 ww. Polityki, w którym wskazano, że dowody księgowe takie jak faktury, rachunki opisuje Dyrektor GOK. W opisie zamieszcza informacje o celowości dokonanego wydatku oraz przeznaczeniu.

(akta kontroli str.168-195, 473-474)

⁴⁵ Tj. w szczególności:

- udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych;
- zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych;
- w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapewniona jest kontrola kompletności zbiorów systemu rachunkowości oraz parametrów przetwarzania danych;
- zapewniony jest dostęp do zbiorów danych pozwalających, bez względu na stosowaną technikę, na uzyskanie w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres sprawozdawczy jasnych i zrozumiałych informacji o treści zapisów dokonanych w księgach rachunkowych.

Dyrektor wyjaśniła, że podczas nieobecności od sierpnia do grudnia 2022 roku, funkcję pełniła osoba zatrudniona wcześniej na stanowisku informatyka. Te nagłe zmiany spowodowały, że powstanie wspomnianych błędów.

(akta kontroli str. 760)

8. W okresie 2021-2022 opisy faktur⁴⁶, dokonywane były niezgodnie z punktem 10 obowiązującej w GOK/GOKiS Polityce Rachunkowości który określał, że (...) Dowody księgowe takie jak faktury, rachunki opisuje Dyrektor GOK, a w opisie zamieszcza informacje o celowości dokonanego wydatku oraz przeznaczeniu. W przedmiotowym przypadku Główna księgowa dokonywała ww. opisu dokumentu.

(akta kontroli str.168-195, 509-533)

Dyrektor wyjaśniła, że Główny księgowy dokonywał opisu faktur omyłkowo. Z pewnością miała na to wpływ sytuacja, że w tym samym czasie pracował w innym zakładzie pracy, gdzie takie zapisy były praktykowane.

(akta kontroli str. 764)

9. W latach 2023-2024 (maj) potwierdzeniem wprowadzenia do ksiąg rachunkowych dokumentów (faktury, wyciągi bankowe) były wydruki z systemu księgowego Vulcan w postaci P K. Stosownie do art. 21 ust. 1a uor istniała możliwość, aby na dowodach księgowych nie zamieszczać ręcznej dekretacji zawierającej wskazanie kont/konta do księgowania operacji gospodarczej, okresu sprawozdawczego (miesiąca), w którym operacja była ujmowana oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania, jednak dokonywanie tego rodzaju potwierdzeń możliwe było w momencie wprowadzenia odpowiedniego zapisu w obowiązującej w jednostce Polityce Rachunkowości. W jednostce do dnia zakończenia kontroli w obowiązującej Polityce Rachunkowości nie było zapisu umożliwiającego dokonywanie tego rodzaju wydruków.

(akta kontroli str. 290-398)

Dyrektor wyjaśniła, że technika księgowania zostanie uaktualniona w polityce rachunkowości, która będzie dostosowana do aktualnego systemu księgowego. Błędy wykazane podczas kontroli wynikały ze zmian na stanowisku księgowej i długotrwałej nieobecności dyrektora.

(akta kontroli str.753)

10. W okresie 2022-2024 należności z tytułu dochodów budżetowych księgowano na koncie 221, którego nie wpisano do obowiązującej od 2018 r. Polityki rachunkowości (w załączniku Zakładowy Plan kont). Było to niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt. 3 uor, który określał, że jednostka powinna posiadać dokumentację w zakresie zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Natomiast pkt. 13 Polityki rachunkowości obowiązującej w GOK/GOKiS określał, że (...). Dekret wskazuje tylko konta z Zakładowego Planu Kont bez wskazania rozdziału i paragrafu.

(akta kontroli str. 228-289, 858-1005)

Dyrektor wyjaśniła, że technika księgowania zostanie uaktualniona w polityce rachunkowości, która będzie dostosowana do aktualnego systemu księgowego. Błędy wykazane podczas kontroli wynikały ze zmian na stanowisku księgowej i długotrwałej nieobecności dyrektora.

⁴⁶ FV nr 11/TH/21, FV nr SP-BI/02983/01/21, FV nr 16/2021, FV nr 734/21FFV nr 1/02/2021, FV F/2021/04/001162, FV nr C1P11954999/2105/00005, FV 9330380000/FED/00063/2021, FV FVS/20/10/2021, FV 300/K/03/2022, FV 319/2022, FV nr 7/TH/22.

(akta kontroli str. 760)

11. W latach 2021 do 2023 w zestawieniach obrotów i sald nie zachowano ciągłości zapisów, tym samym wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów konta i pasywów nie były tożsame z danymi zawartymi w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych⁴⁷. Było to niezgodne z art. 5 ust. 1 uor, który określał, że przyjęte zasady (Politykę rachunkowości) należy stosować w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych, wyceny aktywów i pasywów, w tym także dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

(akta kontroli str. 198-205, 257-265)

Dyrektor wyjaśniła, że w wyniku pomyłki powstały w zestawieniach obrotów i sald różnice w kwotach pomiędzy bilansami zamknięcia a bilansami otwarcia.

(akta kontroli str. 762-763)

12. Księgi rachunkowe za okresy od 2022 do 2023 zostały zamknięte niezgodnie z art. 12 ust. 4 uor, który określał, że ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki kontynuującej działalność powinno nastąpić najpóźniej w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy⁴⁸.

(akta kontroli str. 196-197)

Dyrektor wyjaśniła, że Księgi rachunkowe za okres od 2020 -2023 nie zostały zamknięte zgodnie z ww. artykułem prawdopodobnie z nadmiaru obowiązków i zmian na stanowisku głównej księgowej, które miały miejsce w maju 2022 roku i lutym 2023 roku.

(akta kontroli str. 763)

13. Za lata 2020 do 2023 nie wydrukowano ani nie przeniesiono ksiąg rachunkowych na nośnik danych, tym samym nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 6 uor, który określał, że księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych.

(akta kontroli str. 206-214, 220-227, 228-256)

Dyrektor wyjaśniła, że warianty przedstawione wyżej jeżeli nie zostały dokonane i zastosowane w jednostce GOKiS tylko ze względów przeoczenia terminu (braku czasu, zbyt mała etatyzacja) również w wyniku nieznamomości przepisów.

⁴⁷ Bilans zamknięcia w 2021 r. konta 201 (db.-3.983,89 zł.), konta 225 (0,00 zł) konta 229 (181,28), konta 231(0,00 zł) natomiast bilans otwarcia w 2022 r. 201(konto db – 3.275,67 ct. 708,22), konto 225 (1.950,60), konto 229 (0,00 zł.) konto 231 (0,00 zł.), bilans zamknięcia w 2022 r. konta 011 (1.966.553,84 zł.), konta 071 (59.595,41), konta 201 ((3.470,84) natomiast bilans otwarcia w 2023 r. konto 011 (872.789,72), konto 071 (-215.947,84), konto 201 (2.762,62), bilans zamknięcia w 2023 r. konta 011 (12.688.969,17), 221 (37.432,68), 240 (4.360,28) natomiast bilans otwarcia w 2024 r. konto 011 (11.755.698,58), 221 (41.792,96), 240 (0,00).

⁴⁸ Za 2022 r. w dniu 12 lutego 2024 r., za 2023 r. w dniu 5 listopada 2024 r.

(akta kontroli str. 763)

14. W latach 2020 do 2022 w GOK/GOKiS nie dopełniono obowiązku z art. 18 ust. 1 uor, który określał, że na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające:

- 1) symbole lub nazwy kont;
- 2) salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego;
- 3) sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego.

Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych.

Nie dopełniono również obowiązku wynikającego z art. 18 ust. 2 uor, który wskazywał, że co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, a na dzień inwentaryzacji - zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów.

W latach 2020 -2023 nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 24 ust. 5 pkt 1 i 2 uor określającego, że księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli:

- 1) pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych;
- 2) zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej są sporządzane przynajmniej za poszczególne okresy sprawozdawcze, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, w terminie, o którym mowa w pkt 1, a za rok obrotowy - nie później niż do 85 dnia po dniu bilansowym;

(akta kontroli str. 198-205, 215-219, 257-265, 266-289)

Dyrektor wyjaśniła, że nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 18 ust. 1 i 2 uor w latach 2020-2022 oraz obowiązku wynikającego z art. 24 ust. 5 uor w latach 2020-2023 na skutek braku odpowiedniej wiedzy. Zestawienia obrotów i sald były drukowane jednak nie w terminie, który jest określony wymienionymi przepisami.

(akta kontroli str. 763)

15. GOK/GOKiS w okresie objętym kontrolą nie wykonywał obowiązku terminowego regulowania zobowiązań⁴⁹ skutkiem czego były naliczane odsetki⁵⁰ od nieterminowych płatności faktur. Powyższe stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ufp, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

(akta kontroli str. 450-508)

⁴⁹ Np. w roku 2022 dotyczyły zobowiązań wocec: Miejski Ośrodek Rekreacji i Wypoczynku Grudziądz FV nr 2/MORIW/10/2022, Energa Operator FV 9330380000/FED/00072/2022, Gmina Grudziądz – opłata za wodę FV RS/308/8/2022, FV RS/276/12/2022, Orange Polska S.A FV nr 22100993245654, FV nr 22070857243914, FV nr 22060805347047, rok 2021 FV nr 21070264654212, FV nr 21080308557423, FV nr 21100401248919, Rok 2020 FV 20090759760755, Flotex Polska Sp. z o o. FV nr 8935/22/11/20/FP/1, FV nr 8935/22/11/30/FN/2, Stowarzyszenie Autorów „ZAKS” FV nr FM/A/209/2022/11/0150, FV nr FM/A/209/2022/11/0073, Gustimo M. Gąbka FV nr 252/11/2022, Centrum Bezpieczeństwa Informatycznego FV nr FBM/1097/11/2022.

⁵⁰ Nota odsetkowa nr 9330380000NOT/00002/2022 z dnia 27.12.2022 r. od Sprzedawcy Energa – Operator dotyczącą opóźnienia w zapłacie ośmiu FV w wysokości: 9,05 zł. zapłata FV wraz z odsetkami MORiW w Grudziądzu – 12,18, Odsetki Orange w FV ww. w wysokości 5,15, Nota odsetkowa 1987/2022 wystawiona przez Gminę Grudziądz za opóźnienia w zapłacie za wodę/ścieki w wysokości: 0,51 zł.

Dyrektor wyjaśniła, że brak wykonania obowiązku terminowego regulowania zobowiązań wynikał ze zbyt późnego dostarczania faktur od kontrahenta. Pomimo rozmów telefonicznych z prośbą o nienaliczanie odsetek często były one stosowane. Sytuacje takie zdarzały się również przez przeoczenie terminów płatności. Powodami tych przeoczeń były częste zmiany na stanowisku księgowej i nieobecność dyrektora, które stanowiły w prawidłowym wykonywaniu zadań księgowych dużą przeszkodę.

(akta kontroli str. 764)

16. Naliczone odsetki od nieterminowych płatności faktur księgowano na koncie 402⁵¹-80/201⁵², tj. niezgodnie z zasadą memoriału oraz obowiązującą w GOK/GOKiS Polityką rachunkowości. Jednostka, która otrzymała od swojego kontrahenta notę odsetkową, na której widnieją naliczone odsetki za opóźnienie w zapłacie była zobowiązana je zaewidencjonować zgodnie z zasadą memoriału w księgach rachunkowych okresu, którego dotyczą, bez względu na to, czy zostały zapłacone, czy też nie. W tym celu należało użyć konta: Wn konto 75-1 "Koszty finansowe", wyszczególnionego w obowiązującym od 2018 r. Załączniku do Polityki Rachunkowości – Zakładowy Plan Kont.

(akta kontroli str. 179-195, 236-237, 242, 471-477)

Dyrektor wyjaśniła, że odsetki od nieterminowych płatności były omyłkowo księgowane na koncie 402-80 zamiast 751.

(akta kontroli str. 764)

17. Przeprowadzona w dniu 16 sierpnia 2023 r. inwentaryzacja okresowa potwierdziła na stanie środków trwałych budynek GOK o wartości początkowej 572,9 tys. zł oraz Kocioł KW-GR1209,OM o wartości 14,8 tys. zł, było to niezgodne ze stanem faktycznym, ponieważ w tym czasie prowadzona była inwestycja związana z budową nowego budynku GOKiS, a budynek GOK i piec zostały przekazane wykonawcy inwestycji w 2020 r. W związku z tym nie wykonano obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 1 i 2 uor, który wskazywał, że przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należało odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należało wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji.

(akta kontroli str.534-561)

Dyrektor wyjaśniła, że inwentaryzacja, która została przeprowadzona 16 sierpnia 2023 roku potwierdziła na stanie środków trwałe w postaci starego budynku GOK o wartości początkowej 572,9 tys. zł, ponieważ do czasu przeprowadzenia inwentaryzacji nie została wyjaśniona sytuacja w jaki sposób zapisać stan faktyczny tj. wyburzenie starego budynku (na jego miejscu powstał budynek o dużo wyższej wartości). Likwidacja środka trwałego w momencie wyburzenia spowodowała by sytuację, w której konieczne stało by się likwidowanie licznika prądu, wody oraz problem z podawaniem adresu siedziby GOK. Rozbudowa z przebudową GOK trwała ponad trzy lata. Piec został wpisany do inwentaryzacji tylko ze względu na brak odpowiedniej ekspertyzy czy protokołu przejęcia go przez wykonawcę inwestycji z 2020 roku. Ta sytuacja zostanie wyjaśniona a błędy w zapisach nie będą powtarzane.

(akta kontroli str.762)

⁵¹ Koszty poniesione na rzecz podmiotów zewnętrznych.

⁵² Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.

18. 14 czerwca 2024 r. do ksiąg rachunkowych pod nr poz. 354 wprowadzono likwidację środka trwałego pn. Kocioł KW-GR1209,OM o wartości 14,8 tys. zł bez odpowiedniej dokumentacji potwierdzającej podstawę dokonania powyższej likwidacji.

(akta kontroli str. 567-569)

Dyrektor wyjaśniła, że likwidacja tego środka trwałego została wprowadzona, ponieważ kocioł został przekazany razem z budynkiem w dniu przekazania placu budowy. Nagłe zaprzestanie współpracy pomiędzy wykonawcą a inwestorem spowodowało, że wspomniana firma nie sporządziła dokumentu na podstawie którego można ukończyć tę likwidację. Sprawa jest wyjaśniana z działem Inwestycji Gminy Grudziądz i oczekuję dokumentu uzasadniającego tę likwidację.

(akta kontroli str. 760)

Zdaniem NIK zdarzenie gospodarcze, jakim jest wycofanie środka trwałego z używania i postawienie go w stan likwidacji, może zostać udokumentowane dowodem wewnętrznym "LT - Likwidacja środka trwałego". Podstawą do jego wystawienia może być inny dokument wewnętrzny, np. pisemna decyzja kierownika jednostki o postawieniu środka trwałego w stan likwidacji lub protokół komisji likwidacyjnej zatwierdzony przez kierownika jednostki. Do protokołu powinno się dołączyć wszystkie zebrane w danej sprawie dokumenty w tym m.in. sposób likwidacji środków trwałych i wyposażenia⁵³.

19. Podczas oględzin w dniu 16 października 2024 r. ustalono: że nowo wybudowany budynek GOKiS (stanowiący obiekt użyteczności publicznej) nie spełniał minimalnych wymagań służących zapewnieniu dostępności, określonych w art. 6 ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami⁵⁴ oraz art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁵⁵. Stwierdzono brak:

- urządzeń do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych,
- rozwiązań dla osób niewidomych i słabowidzących (brak elementów dotykowych w nawierzchni oraz odpowiednich piktogramów na tablicach informacyjnych i przyciskach),
- zapewnienia wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego,
- zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób,
- zapewnienia informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, informacji pozwalających na zlokalizowanie konkretnych pomieszczeń, np. toalety, windy, informacji pozwalających na ustalenie funkcji, jaką pełni przycisk przy wejściu podnośnika dźwigowego lub w środku tego podnośnika, itp.).

(akta kontroli str.1007-1027)

Dyrektor wyjaśniła, że budynek, który stanowi obecną siedzibę GOKiSu, został oddany do użytku z końcem grudnia 2023 roku. Nie zostały zapewnione minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z uwagi na pośpiech, przedłużającą się rozbudowę i nieuwagę. W budżecie na rok 2024 nie zostały zabezpieczone środki finansowe na ten cel, jednak w roku 2025 zostanie złożony wniosek do programu dotacyjnego Dostępność+, aby zdobyć

⁵³ Rozbiórka zlecana wyspecjalizowanym podmiotom (budowie, budynki), oddanie do skupu surowców wtórnych (złom), oddanie do wyspecjalizowanych punktów zajmujących się utylizacją (pojazdy, sprzęt elektroniczny, sprzęt AGD) lub fizyczne zniszczenie i wywiezienie na składowisko odpadów komunalnych.

⁵⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1411.

⁵⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.

potrzebne na ten cel środki. Dyrektor zadeklarowała, że jeżeli nie uda się pozyskać pieniędzy na ten cel z zewnątrz, będzie systematycznie wdrażać zalecenia pokontrolne, w celu zwiększenia dostępności naszego budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W czasie trwania kontroli NIK zostało wprowadzone zarządzenie⁵⁶ w sprawie procedury wejścia do budynku GOKiS osoby niepełnosprawnej z psem asystującym.

(akta kontroli str.764)

20. GOK/GOKiS utworzył w planie kont stanowiącym załącznik do polityki rachunkowości fundusz instytucji kultury - konto 800 i fundusz rezerwowy – konto 802 jednak w okresie objętym kontrolą nie prowadził ewidencji księgowej na kontach tych funduszy zgodnie z zasadami określonymi w art. 29 ust. 2 i 3 ustawy o działalności kulturalnej, tj.:

- fundusz instytucji kultury odzwierciedla wartość mienia wydzielonego dla instytucji kultury w momencie jej utworzenia i ulega zwiększeniu o wartość niepodlegających amortyzacji aktywów trwałych sfinansowanych z dotacji lub otrzymanych nieodpłatnie oraz zmniejszeniu o wartość niepokrytej straty netto;
- fundusz rezerwowy tworzy się z zysku netto za poprzedni rok obrotowy i przeznacza się na pokrycie strat instytucji kultury.

(akta kontroli str. 179-195,198-205, 215-219, 257-265, 266-289)

Dyrektor wyjaśniła, że nie posiada wiedzy na temat prowadzenia zapisów księgowych na tych kontach.

(akta kontroli str. 765)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK negatywnie ocenia prowadzenie gospodarki finansowo – majątkowej jednostki kultury w okresie objętym kontrolą. Chociaż Dyrektor corocznie przygotowywała i terminowo przekazywała do Gminy projekt planu finansowego na kolejny rok budżetowy, a także planowo rozliczała dotacje podmiotowe i celowe, to jednak w skontrolowanym obszarze wystąpiły nieprawidłowości, których skala, waga i charakter uzasadniają sformułowaną ocenę negatywną.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Określanie mierników w opracowanych dokumentach.
2. Podjęcie działań w celu uporządkowania majątku nieruchomego i ruchomego oraz odpowiedniego ujęcia go w ewidencji środków trwałych;
3. Podjęcie działań w celu odpowiedniego sporządzania sprawozdań.
4. Podjęcie działań w celu aktualizacji Polityki Rachunkowości oraz Planu kont.
5. Przestrzeganie zasad opisywania, zatwierdzania i księgowania dokumentów.
6. Wprowadzanie do ewidencji księgowej kwot z tytułu naliczonych odsetek od niewyegzekwowanych należności.

⁵⁶ Zarządzenie nr 7 z dnia 18 października 2024 r.

7. Zapewnienie obiektywnej kontroli finansowej dowodów finansowo-księgowych.
8. Rzetelne wprowadzanie danych do ksiąg rachunkowych i sprawozdawczości.
9. Zachowanie ciągłości zapisów w zestawieniach obrotów i sald, na dzień ich zamknięcia z danymi na dzień otwarcia nowego roku.
10. Bieżące wprowadzanie i ujmowanie operacji gospodarczych na odpowiednich kontach księgowych.
11. Podjęcie działań w celu terminowego regulowania zobowiązań.
12. Ewidencjonowanie na odpowiednim koncie w księgach rachunkowych odsetek z tytułu nieterminowych płatności zobowiązań.
13. Terminowe zamykanie ksiąg rachunkowych.
14. Dotrzymywanie terminów związanych ze sporządzaniem potwierdzeń w zakresie ksiąg rachunkowych oraz zestawień obrotów i sald.
15. Podjęcie działań zapewniających skuteczną i efektywną kontrolę finansowo - zarządczą.
16. Podjęcie działań w celu zastosowania urządzeń do obsługi osób z niepełnosprawnościami.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 20 grudnia 2024 r.

Kontrolerzy

(-) Hanna Jesa

Główny specjalista kontroli
państwowej

(-) Artur Gackowski

Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Dyrektor

z up. (-) Agnieszka Serlikowska
p.o. Wicedyrektor